II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS DIREKTIV 92/3/EURATOM

af 3. februar 1992

om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald mellem medlemsstaterne samt ind i og ud af Fællesskabet

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 31 og 32,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1) udarbejdet efter indstilling fra en gruppe personer udpeget af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg blandt medlemsstaternes videnskabelige eksperter,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

Den 2. februar 1959 vedtog Rådet direktiver om fastsættelse af de grundlæggende normer for beskyttelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, der er forbundet med ioniserende stråling (4), ændret ved direktiv 80/836/Euratom (5) og ved direktiv 84/467/Euratom (6);

i henhold til artikel 2 i direktiv 80/836/Euratom gælder disse grundlæggende normer blandt andet for transport af naturlige og kunstigt fremstillede radioaktive stoffer;

i henhold til artikel 3 i direktiv 80/836/Euratom skal medlemsstaterne foreskrive anmeldelsespligt for udøvelsen af operationer, der indebærer en fare på grund af ioniserende stråling; af hensyn til eventuel fare eller andre relevante forhold skal der indhentes forudgående tilladelse til disse operationer i de tilfælde, hvor bestemmelse herom er givet af de enkelte medlemsstater;

medlemsstaterne har derfor for at opfylde kravene i artikel 3 i direktiv 80/836/Euratom inden for deres område indført ordninger, hvorved der er indført grundlæggende normer i overensstemmelse med Euratom-Traktatens artikel 30; medlemsstaterne vil derfor fortsat ved intern kontrol, som de gennemfører på grundlag af nationale regler, som er i overensstemmelse med gældende fællesskabskrav og med alle relevante internationale krav, sikre et tilsvarende beskyttelsesniveau på deres område;

beskyttelsen af arbejdstagernes og den øvrige befolknings sundhed gør det nødvendigt, at der for overførsel af radioaktivt affald mellem medlemsstaterne samt ind i og ud af Fællesskabet indføres en ordning med forudgående tilladelse; dette krav er i overensstemmelse med Fællesskabets subsidiaritetsprincip;

i Europa-Parlamentets beslutning af 6. juli 1988 om resultatet af arbejdet i Undersøgelsesudvalget om Håndtering og Transport af Nukleart Materiale (7) kræves der bl.a. en omfattende fællesskabsordning vedrørende registrering af grænseoverskridende transporter af nukleart affald fra oprindelse til oplagring gennem et system med streng kontrol og tilladelse;

Rådets direktiv 84/631/EØF af 6. december 1984 om overvågning af og kontrol inden for Det Europæiske Fællesskab med grænseoverskridende overførsel af farligt affald (8) gælder ikke for radioaktivt affald;

(1) EFT nr. C 210 af 23. 8. 1990, s. 7.
(2) EFT nr. C 267 af 14. 10. 1991, s. 210.
(3) EFT nr. C 168 af 10. 7. 1990, s. 18.
(4) EFT nr. 11 af 20. 2. 1959, s. 221/59.
(5) EFT nr. L 246 af 17. 9. 1980, s. 1.
(6) EFT nr. L 265 af 5. 10. 1984, s. 4.
(7) EFT nr. C 235 af 12. 9. 1988, s. 70.
(8) EFT nr. L 326 af 13. 12. 1984, s. 31. Direktivet er senest ændret ved direktiv 86/279/EØF (EFT nr. L 181 af 4. 7. 1986, s. 13).

Rådet har ved afgørelse 90/170/EØF (1) besluttet, at Fællesskabet skal deltage i Basel-konventionen af 22. marts 1989 om kontrol med grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelse heraf; denne konvention gælder ikke for radioaktivt affald;

samtlige medlemsstater har tilsluttet sig den adfærdskodeks vedrørende international, grænseoverskridende overførsel af radioaktivt affald, der er indført inden for rammerne af Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA);

forvaltning af radioaktivt affald nødvendiggør tilsyn og kontrol, herunder en procedure for obligatorisk og gensidig underretning om overførsel af sådant affald;

der er behov for foranstaltninger til kontrol af overførslerne, efter at disse har fundet sted;

de kompetente myndigheder i bestemmelsesmedlemsstaten for det radioaktive affald bør kunne gøre indsigelse mod overførslen af radioaktivt affald;

det er ligeledes ønskeligt, at de kompetente myndigheder i oprindelsesmedlemsstaten og transitmedlemsstaten (-staterne) under visse forudsætninger kan fastsætte betingelser for overførsel af radioaktivt affald på deres område;

i forbindelse med beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet mod de farer, der er forbundet med dette affald, skal der tages hensyn til risici, som kan opstå uden for Fællesskabet; når radioaktivt affald indføres til og/eller udføres fra Fællesskabet, bør det tredjeland, der er oprindelses- eller bestemmelsesland, og om nødvendigt transittredjelandet eller -landene, konsulteres og informeres, og deres samtykke skal foreligge;

fjerde AVS/EØF-konvention, undertegnet den 15. december 1989 i Lomé, indeholder særlige bestemmelser om eksport af radioaktivt affald fra Fællesskabet til ikke-medlemsstater, der er parter i konventionen;

radioaktivt affald kan indeholde nukleart materiale som defineret i Kommissionens forordning (Euratom) nr. 3227/76 af 19. oktober 1976 om anvendelse af bestemmelserne vedrørende sikkerhedskontrol inden for Euratom (2), og transport af sådant affald skal følge reglerne i den internationale konvention om fysisk beskyttelse af nukleare materialer (IAEA 1980) —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

Anvendelsesområde

Artikel 1

1. Denne forordning finder anvendelse på overførsler af radioaktivt affald mellem medlemslandene samt ind i og ud af Fællesskabet, når mængderne og koncentrationerne overstiger de værdier, der er fastsat i artikel 4, litra a) og b), i direktiv 80/836/Euratom.

2. Særlige bestemmelser om genoverførsel af dette affald findes i afsnit IV.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

— *»radioaktivt affald«:* materiale, der indeholder eller er kontamineret med radionukleider, og som ikke påtænkes anvendt

— *»overførsel«:* forsendelse af radioaktivt affald fra oprindelsesstedet til bestemmelsesstedet, herunder læsning og aflæsning

— *»indehaveren« af radioaktivt affald:* en fysisk eller juridisk person, der inden overførslen har det retlige ansvar for sådant materiale, og som agter at foretage overførsel til en modtager

— *»modtageren« af radioaktivt affald:* en fysisk eller juridisk person, som sådant materiale overføres til

— *»oprindelsessted« og »bestemmelsessted«:* steder, der er beliggende i to forskellige lande, enten EF-medlemsstater eller tredjelande, og som derfor benævnes »oprindelsesland« og »bestemmelsesland«

— *»kompetente myndigheder«:* alle myndigheder, som i henhold til oprindelseslandets, transitlandets eller bestemmelseslandets respektive love eller andre retsforskrifter er bemyndigede til at iværksætte den overvågnings- og kontrolordning, der er defineret i afsnit I til IV; de kompetente myndigheder udpeges i henhold til artikel 17

— *»lukket strålekilde«:* defineres som i direktiv 80/836/Euratom.

Artikel 3

De forsendelsesoperationer, der er nødvendige for overførslen, skal være i overensstemmelse med EF-bestemmelserne og de nationale bestemmelser samt med de internationale aftaler, der gælder for transport af radioaktive materialer.

AFSNIT II

Overførsler mellem medlemsstater

Artikel 4

En indehaver af radioaktivt affald, som har til hensigt at foretage eller lade foretage en overførsel af dette affald,

(1) EFT nr. L 92 af 7. 4. 1990, s. 52.
(2) EFT nr. L 363 af 31. 12. 1976, s. 1. Forordningen er senest ændret ved forordning (Euratom) nr. 220/90 (EFT nr. L 22 af 27. 1. 1990, s. 56).

skal indgive en anmodning om tilladelse hertil til de kompetente myndigheder i oprindelseslandet. Disse sender sådanne anmodninger til de kompetente myndigheder i bestemmelseslandet, og i givet fald i transitlandet eller -landene, til godkendelse.

Til dette formål anvender de det i artikel 20 omhandlede standarddokument.

Fremsendelse af dette dokument foregriber i intet tilfælde den senere afgørelse, jf. artikel 7.

Artikel 5

1. En anmodning kan omfatte mere end én overførsel, hvis

— det radioaktive affald, den vedrører, hovedsagelig har samme fysiske, kemiske og radioaktive egenskaber

— affaldet skal overføres fra samme indehaver til samme modtager, og samme kompetente myndigheder er inddraget, og

— de pågældende forsendelser i de tilfælde, hvor overførslerne berører tredjelande, skal foretages via samme indførsels- og/eller udførselstoldsted i Fællesskabet og via samme toldsted i det eller de pågældende tredjelande, medmindre andet er aftalt mellem de berørte kompetente myndigheder.

2. Tilladelsen gælder for en periode på højst tre år.

Artikel 6

1. Senest to måneder efter modtagelsen af den behørigt udfyldte anmodning meddeler de kompetente myndigheder i bestemmelseslandet og i eventuelle transitlande den kompetente myndighed i oprindelseslandet deres accept, de betingelser, de finder nødvendige, eller deres afslag på anmodningen.

Til dette formål anvender de det i artikel 20 omhandlede standarddokument.

2. Betingelser, som de kompetente myndigheder i medlemsstaterne opstiller, uanset om de er transit- eller bestemmelseslandet, må ikke være strengere end dem, der gælder for tilsvarende overførsler, som foretages inden for disse stater, og de skal være i overensstemmelse med eksisterende internationale aftaler.

Afslag på eller betingelser for godkendelsen skal begrundes i overensstemmelse med artikel 3.

3. De kompetente myndigheder i bestemmelseslandet og i eventuelle transitlande kan dog anmode om en yderligere frist på højst en måned ud over den i stk. 1 fastsatte frist, inden de tilkendegiver deres stillingtagen.

4. Hvis der efter udløbet af de frister, der er nævnt i stk. 1 og eventuelt stk. 3, ikke er kommet noget svar fra de kompetente myndigheder i bestemmelseslandet og/eller de påtænkte transitlande, formodes disse lande at have givet deres samtykke til den ønskede overførsel, medmindre de i overensstemmelse med artikel 17 har meddelt Kommissionen, at de generelt ikke accepterer denne automatiske godkendelsesprocedure.

Artikel 7

Såfremt alle de godkendelser, der er nødvendige for overførslen, foreligger, kan de kompetente myndigheder i oprindelsesmedlemsstaten give indehaveren af det radioaktive affald tilladelse til at afsende dette, og de kan underrette bestemmelseslandets kompetente myndigheder og det eller de eventuelle transitlande.

Til dette formål anvender de det i artikel 20 omhandlede standarddokument. Eventuelle yderligere betingelser for overførslerne skal vedføjes dette dokument.

Denne tilladelse ændrer ikke noget ved det ansvar, der påhviler indehaveren, transportvirksomheden, ejeren, modtageren eller andre fysiske eller juridiske personer, som er involveret i overførslen.

Artikel 8

Hver overførsel, som omfattes af dette direktiv, herunder også når godkendelsen er givet for mere end én overførsel som omhandlet i artikel 5, skal ledsages af de dokumenter, der er omhandlet i artikel 4 og 6, uden at dette i øvrigt berører andre ledsagedokumenter, som kræves i henhold til andre relevante retsforskrifter.

Sker overførslerne med jernbane, skal de kompetente myndigheder i samtlige berørte lande have adgang til de pågældende dokumenter.

Artikel 9

1. Inden femten dage efter modtagelsen sender modtageren af det radioaktive affald de kompetente myndigheder i sin medlemsstat en bekræftelse på modtagelsen af affaldet og anvender i den forbindelse det i artikel 20 omhandlede standarddokument.

2. De kompetente myndigheder i bestemmelseslandet sender kopier af bekræftelsen til de andre lande, der er involveret i overførslen. De kompetente myndigheder i oprindelseslandet sender en kopi af bekræftelsen til den oprindelige indehaver.

AFSNIT III

Import til og eksport fra Fællesskabet

Artikel 10

1. Såfremt affald, der henhører under dette direktivs anvendelsesområde, skal indføres i Fællesskabet fra et tredjeland, og bestemmelseslandet er en medlemsstat, skal

modtageren under anvendelse af det i artikel 20 omhandlede standarddokument indgive en anmodning om tilladelse til denne medlemsstats kompetente myndigheder. Modtageren optræder, som om han var indehaveren, og bestemmelseslandets kompetente myndigheder optræder, som om de var de kompetente myndigheder i oprindelseslandet, jf. afsnit II, i forhold til transitlandet eller -landene.

2. Såfremt affald, der henhører under dette direktivs anvendelsesområde, skal indføres i Fællesskabet fra et tredjeland, og bestemmelseslandet ikke er en medlemsstat, betragtes den medlemsstat, til hvis område affaldet først skal indføres i Fællesskabet, som overførslens oprindelsesland.

3. Med hensyn til overførsler, der henhører under stk. 1, skal den modtager i Fællesskabet, som overførslen er beregnet for, og med hensyn til overførsler, der henhører under stk. 2, den person, som i den medlemsstat, til hvis område affaldet først skal indføres i Fællesskabet, har ansvaret for gennemførelsen af overførslen i denne medlemsstat, underrette sine kompetente myndigheder med henblik på indledning af de relevante procedurer.

Artikel 11

Medlemsstaternes kompetente myndigheder må ikke tillade overførsler

1) hverken til

   a) et bestemmelsessted syd for 60° sydlig bredde

   b) en ikke-EF-medlemsstat, der er part i fjerde AVS/EØF-konvention, jf. dog artikel 14

2) eller til et tredjeland, som ifølge de kompetente myndigheder i oprindelseslandet ikke har de tekniske, juridiske eller administrative ressourcer til at forvalte det radioaktive affald sikkert, jf. kriterierne i artikel 20.

Artikel 12

1. Når radioaktivt affald skal udføres fra Fællesskabet til et tredjeland, tager oprindelsesmedlemsstatens kompetente myndigheder kontakt med myndighederne i bestemmelseslandet for en sådan overførsel.

2. Såfremt alle betingelser for overførslen er opfyldt, giver de kompetente myndigheder i oprindelsesmedlemsstaten indehaveren af det radioaktive affald tilladelse til at foretage overførslen og underretter myndighederne i bestemmelseslandet om denne.

3. Denne tilladelse ændrer ikke noget ved det ansvar, der påhviler indehaveren, transportvirksomheden, ejeren, modtageren eller andre fysiske eller juridiske personer, som er involveret i overførslen.

4. Til dette formål anvendes de i artikel 20 omhandlede standarddokumenter.

5. Indehaveren af det radioaktive affald skal inden to uger efter ankomsten meddele de kompetente myndigheder i oprindelseslandet, at affaldet har nået sit bestemmelsessted i tredjelandet, og skal anføre det sidste toldsted i Fællesskabet, gennem hvilket overførslen er foretaget.

6. Denne meddelelse skal bekræftes ved en erklæring eller en attestering fra modtageren af det radioaktive affald, hvori det angives, at affaldet har nået det rette bestemmelsessted, og hvori indførselstoldstedet i tredjelandet er anført.

AFSNIT IV

Genoverførsel

Artikel 13

Når en lukket strålekilde af brugeren sendes tilbage til leverandøren af kilden i et andet land, henhører denne overførsel ikke under dette direktivs anvendelsesområde.

Denne undtagelsesbestemmelse gælder dog ikke for lukkede strålekilder, der indeholder fissilt materiale.

Artikel 14

Dette direktiv anfægter ikke den ret, som en medlemsstat eller en virksomhed i den medlemsstat, til hvilken affald skal udføres til behandling, har til at sende det behandlede affald tilbage til oprindelseslandet. Det anfægter heller ikke den ret, som en medlemsstat eller en virksomhed i den medlemsstat, til hvilken bestrålet brændsel skal udføres til oparbejdning, har til at sende affald og/eller andre produkter fra oparbejdningen tilbage til oprindelseslandet.

Artikel 15

1. Kan en overførsel af radioaktivt affald ikke fuldføres, eller er betingelserne for en overførsel ikke opfyldt som anført i afsnit II, skal de kompetente myndigheder i afsendelsesmedlemsstaten sikre, at indehaveren af det radioaktive affald tager dette tilbage.

2. I tilfælde af overførsler af radioaktivt affald fra et tredjeland til Fællesskabet skal de kompetente myndigheder i bestemmelsesmedlemsstaten sikre, at modtageren af affaldet ved forhandling med indehaveren af affaldet, der er etableret i tredjelandet, bringer en klausul i stand, hvorefter indehaveren skal tage affaldet tilbage, når en overførsel ikke kan gennemføres.

Artikel 16

Den eller de medlemsstater, der har godkendt transit i forbindelse med den første overførsel, kan ikke nægte at godkende genoverførsel i de tilfælde, der er omhandlet:

— i artikel 14, hvis genoverførslen vedrører det samme materiale efter behandling eller oparbejdning, og hvis al relevant lovgivning er overholdt

— i artikel 15, hvis genoverførslen foretages på samme betingelser og med samme specifikationer.

AFSNIT V

Procedurebestemmelser

Artikel 17

Medlemsstaterne sender senest den 1. januar 1994 Kommissionen navn og adresse på de kompetente myndigheder og alle de oplysninger, der er nødvendige for hurtig kommunikation med disse, og meddeler den, hvis de ikke accepterer den automatiske godkendelsesprocedure, der er omhandlet i artikel 6, stk. 4.

Medlemsstaterne sender regelmæssigt Kommissionen eventuelle ændringer i disse data.

Kommissionen fremsender disse oplysninger og eventuelle ændringer heri til alle kompetente myndigheder i Fællesskabet.

Artikel 18

Hvert andet år og første gang den 31. januar 1994 sender medlemsstaterne Kommissionen rapporter om dette direktivs gennemførelse.

Ud over rapportafgivelsen skal de give oplysning om situationen med hensyn til overførsler af radioaktivt affald inden for deres respektive områder.

På grundlag af disse rapporter udarbejder Kommissionen en sammenfattende rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel 19

Kommissionen bistås i de opgaver, der er fastsat i artikel 18 og 20, af et rådgivende udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget det pågældende spørgsmål haster, i givet fald ved afstemning.

Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Artikel 20

Proceduren i artikel 19 finder især anvendelse på:

— udarbejdelse og eventuel ajourføring af det standarddokument til anmodning om tilladelse, der er omhandlet i artikel 4

— udarbejdelse og eventuel ajourføring af det standarddokument til meddelelse af samtykke, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1

— udarbejdelse og eventuel ajourføring af det standarddokument til bekræftelse af modtagelsen, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1

— opstilling af de kriterier, hvorefter medlemsstaterne skal vurdere om betingelserne for eksport af radioaktivt affald er opfyldt som fastsat i artikel 11, nr. 2

— udarbejdelse af den sammenfattende rapport, der er omhandlet i artikel 18.

AFSNIT VI

Afsluttende bestemmelser

Artikel 21

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 1. januar 1994. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager de i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 22

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. februar 1992.

På Rådets vegne

João PINHEIRO

Formand